

Tilrår å selge alt – eller ingenting

Kulturbyråden i Oslo vurderte delsalg av den kommunale kinoen, slik som Bergen, men mente det var en dårlig løsning. Han får støtte fra økonomiprofessorer.

TONJE AURSLAND
HALVOR RIPEGUTU
LARS HOLGER URSIN
tonje.aursland@bt.no

–Et delvis salg av aksjene bør unngås. Kommunen vil få en høyere pris for hver aksje ved salg av hele selskapet enn ved salg av en minoritetspost, sier kulturbyråd i Oslo, Hallstein Bjercke (V).

Onsdag denne uken bestemte bystyret i Oslo å selge 100 prosent av aksjene i Oslo Kino AS. Bjercke sier at de også vurderte å selge inntil 49 prosent av aksjene i den kommunale kinoen, slik bystyret i Bergen vedtok i november i fjor. Denne løsningen slo imidlertid Oslo bystyre fra seg. Kulturbyråd Bjercke var selv sterk motstander av delsalg.

–Det er potensielt stor fare for at en offentlig og en privat eier kan ha motstridende interesser i målene for selskapet, ulik investeringsvilje samt ulikt syn på forretningsmessighet eller utbyttepolitikk, sier Bjercke.

Han mener også at delt eierskap kan føre til vanskeligere beslutningsprosesser.

–Alt dette hemmer selskapets konkurranse- og omstillings-eвне.

Lavere pris på 51 prosent

Også professor i konsernstrategi ved NHH, Lasse Lien, mener et samlet salg av alle aksjene er bedre enn et delsalg.

–Betalingsviljen vil være høyere for Oslo kino enn for Bergen kino, selv om forskjellen vil avhenge av hvilke planer kjøperen selv har med kinodriften, sier Lien.

Men salg av 49 prosent av aksjene vil ikke bare gi lavere økonomisk gevinst i første omgang. Det kan også bety at man vil få lavere pris på de resterende 51 prosentene, hvis man selger disse senere.

–Å kjøpe 51 prosent når en annen eier har 49, er som å få svigermor med på kjøpet. Da har man en medeier som kan blokkere planene dine, noe som vil trekke ned prisen. Samtidig vil de andre kjøperne kvie seg for å by mer enn eieren av 49-prosentandelen, som har

fakta kinosalget

■ De borgerlige byrådene i Oslo og Bergen går inn for salg av de kommunale kinoselskapene.

■ I begge byer har debatten omkring salgene rast, og meningene er delte om et salg vil være positivt for publikum eller ikke.

■ Kinoene i Oslo og Bergen utgjør til sammen cirka 25 prosent av det norske kinomarkedet, hvis vi bare regner norske kinoer med over 35.000 i årlig besøk.

best kjennskap til hva kinoen er verdt. Hvis 49-prosenteieren er interessert i resten av aksjene, vil denne kunne utnytte det til å få en lavere pris.

Lien er dermed ikke i tvil om at det lønner seg økonomisk å selge alt samtidig.

–Vil man ha høyest mulig pris, må man enten selge alt, eller selge så lite at minoritetseieren ikke kan vanskeliggjøre et

fremtidig salg av resten av selskapet. Men et økonomisk tap må selvfølgelig veies opp mot fordelene ved å ha en innflytelse på kinodriften, sier han.

Lien understreker samtidig at det finnes andre virkemidler enn eierskap for å oppnå kulturpolitiske mål.

–Hvis man er interessert i at en spesiell type film vises på kino, går det jo an å støtte visningen av denne typen film direkte gjennom bevilgninger fremfor å eie hele kinoen, sier Lien.

– Kan skape konflikt

Øyvind Bøhren, professor i finans ved Handelshøyskolen BI, er enig:

–Hvis kommunen beholder

FRARÅDER DELSALG: Kulturbyråd i Oslo, Hallstein Bjercke (V), advarer mot konflikter dersom en velger å selge ut deler av en kommunal kino. Det kan fort bli motstridende interesser, mener Bjercke.

FOTO: SIGNE DONS, SCANPIX

51 prosent av aksjene, vil de i utgangspunktet ha full kontroll. Det vil selvsagt påvirke prisen kjøperen er villig til å betale, avhengig av potensialet for interessekonflikter mellom eierne. Jo høyere konfliktpotensial, jo mer verdifullt vil det være å ha kontroll, sier Bøhren, og bruker kinoprogrammet som eksempel.

–Si at kommunen forlanger en viss andel smale filmer på programmet, mens kjøperen helst bare vil kjøpe Hollywood-film. Da vil nok kjøperen være villig til å betale vesentlig mindre for 49 prosent enn de ville vært om kommunen solgte 51 prosent av aksjene, sier Bøhren.

Finansbyråd i Bergen, Liv Røss-

land, sier det er uaktuelt for Bergen å selge hele kinoselskapet.

–Byrådet har ingen målsetting – verken på kort eller lang sikt – om å gjøre noe annet enn det bystyret har vedtatt, nemlig å legge frem en sak der et salg av inntil 49 prosent av aksjene vurderes. Det jobber vi med, og saken kommer over sommeren.

– Kan styre gjennom konsesjon

Byrådene i både Bergen og Oslo vil legge premisser for driften gjennom konsesjonsvilkårene. Ekspertene er uenige om det er et godt styringsredskap.

ner kan være et egnet politisk redskap for å sikre bredde.

–Jeg kan ikke gå i detaljer om hvordan den enkelte kommunes konsesjonsavtale kan se ut, men man må kunne skissere en avtale der politikerne setter betingelser. Det ville typisk inneholde krav om at man ivaretar spesielle grupper, sier han.

Ivar Halstvedt, administrerende direktør i SF Kino, mener også at konsesjoner er realistiske verktøy.

–Ønsker politikerne bredde, er det fullt mulig å etterprøve dette. Kinodistributørene tar inn cirka 200 filmer i året. Politikerne kan da sammenligne antallet filmer som distributørene tilbyr med antallet filmer vi viser. Viser vi kun 120 filmer, kan de gi beskjed om at tilbudet må bli bredere, sier han.

Mulig å sette betingelser

Jan Grund er professor i sosialøkonomi ved Høgskolen i Oslo og Akershus og tidligere styremedlem i Oslo Kino. I motsetning til Lismoen, mener han at konsesjo-

Ifølge finansbyråd Liv Røssland er det fullt mulig å legge inn krav i konsesjonen som forplikter kinoen å vise både bred og smal film.

– Kan inndra konsesjonen

–Det er kommunen som bestemmer hvem som får lov til å drive kino i Bergen gjennom konsesjonsavtale. Det er fullt mulig å legge inn strenge betingelser om viktige kultur- og filmpolitiske hensyn i en slik avtale. Det er allerede slike betingelser i den konsesjonen som Bergen kino har.

–Dersom kinoaktøren ikke innfrir i å tilby både brede og smale filmer, hvilke sanksjonsmuligheter har kommunen?

–Da kan kommunen inndra konsesjonen. Eller man kan bruke sin makt som eier.